Dosarul nr. 2-1704/2023
2-23165433-38-2-21112023
Dispozitiv pronunțat public la 12 martie 2024
Hotărîrea integrală întocmită la 02 mai 2024

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

12 martie 2024 or. Rezina

Judecătorul judecătoriei Orhei, sediul Rezina, Veronica Cuculescu, a examinat în procedura cererilor cu valoare redusă, în baza materialelor anexate la dosar, cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Incaso" SRL împotriva lui Guțu Elena, privind încasarea datoriei şi cheltuielile de judecată.

Procedura de comunicare a cererii a fost respectată.

C O N S T A T Ă :

Pretențiile și argumentele reclamantului.

La 21.11.2023, avocatul Eugeniu Bujoreanu a depus în interesele ÎM „Incaso" SRL cerere de chemare în judecată împotriva lui Guțu Elena cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, a invocat că, „Creditbun" SRL, în calitate de împrumutator și Guțu Elena, în calitate de împrumutat, au încheiat un contract de împrumut. Pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului, împrumutatul s-a angajat să plătească pe lîngă suma ratelor de plată a împrumutului, remunerații contractuale (plata ratei dobînzii) și o penalitate contractuală, care se raportează duratei de întîrziere. „Creditbun" SRL și-a onorat obligațiunea, transferînd împrumutatului suma împrumutului acordat. Necătînd la respectarea obligațiunilor de către „Creditbun" SRL, Guțu Elena pînă la ziua de azi nu și-a onorat obligațiunile, pe care urma să le onoreze conform contractului. Împrumutatul a fost înștiințat despre faptul nerespectării clauzelor contractuale, prin intermediul notificărilor recomandate expediate în adresa acestuia.

A indicat că, în adresa împrumutatului a fost expediată reclamația prin care el a fost informat despre nerespectarea clauzelor contractuale și despre rezilierea anticipată a contractului de către împrumutator și obligațiunea acestuia a returnării împrumutului, remunerații contractuale (plata ratei dobînzei, comisionul de oferire a numerarului, comision de administrare a împrumutului) și penalităților calculate conform contractului. Ulterior, datoria pîrîtei a fost cesionată ÎM "Incaso" SRL. La data înaintării cererii de chemare în judecată, datoria cet. Guțu Elena față de ÎM „Incaso" SRL constituie 4 921, 17 lei, fiind calculată confrom Contractului menționat în felul următor:

- suma principală a contractului – 2 528, 60 lei;

- dobînda conform contractului – 1 191, 48 lei;
- penalitatea contractuală în mărime de 1 201, 09 lei, conform certificatului de datorie anexat.

Totodată, între „Creditbun” SRL și ÎM „Incaso” SRL a fost încheiat Contractul de Cesiune a Creanțelor de viitor, potrivit căruia cedentul poate cesiona creanțe către cesionar, care vor apărea în viitor.

Solicită reclamantul încasarea de la Guțu Elena în beneficiul „Incaso” SRL a sumei de 4 921, 17 lei cu titlu de datorie, 500 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică și 270 lei cu titlu de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat la înaintarea acțiunii.

În drept, reprezentantul reclamantei a făcut referire la prevederile art. art. 166, 167, 276^2, 276^3, 276^4 Cod Civil.

Chestiuni de procedură.

În conformitate cu art.276^2 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Reieșind din prevederile art.276^3 alin.(1) și alin.(3) Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Judecătorul reține că pârâtei Guțu Elena i-a fost comunicată cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție, ultima, a primit cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate la ea, fapt confirmat prin avizul de recepție parvenit în adresa instanței de judecată cu semnătura ultimei (f.d. 32), însă ultima nu s-a folosit de dreptul său și nu a înaintat instanței judecătorești o referință vis-à-vis de pretențiile înaintate de reclamant.

Aplicând prevederilor art.276^3 alin.(1) și 276^4 alin.(2) Cod de procedură civilă, deoarece pârâta, după ce i-a fost comunicată cererea cu valoarea redusă, nu a depus referință, instanța a soluționat cererea în baza materialelor anexate la dosar, în procedură scrisă.

Probele pe care se întemeiază concluzia instanței:

Contractul de credit nr. 22SC3239 din 07.04.2022 (f.d.10-12), din care rezultă că, Guțu Elena a primit de la O.C.N. „Creditbun” S.R.L. suma de 3 000 lei cu termenul de rambursare de 6 luni.

Ordin de eliberare nr. AC68C9EF-1EH3-4 din 07.04.2022, prin care se confirmă că pîrîta Guțu Elena a primit suma de 3 000 lei. (f.d. 15)

Contractul de cesiune nr. 2213/742574 din 21.10.2021 (f.d. 22-25), prin care s-a cedat de către cedentul O.C.N. „Creditbun” S.R.L. către cesionarul ÎM „Incaso” SRL dreptul de creanță împotriva debitorilor săi.

Notificare nr. 202209050911 din 05.09.2022, conform căreia Guțu Elena a fost notificată despre faptul că datoria sa înregistrată față de compania O.C.N. „Creditbun” S.R.L. a fost cesionată de către ÎM „Incaso” SRL și despre datoria formată față de ÎM „Incaso” SRL (f.d.17-18).

Legile de care se călăuzește instanţa şi admisibilitatea acţiunii:

Examinând în procedură scrisă cererea de chemare în judecată și materialele dosarului în raport cu prevederile legale, judecătorul consideră necesar de a respinge acțiunea, ca fiind neîntemeiată, din următoarele considerente.

Conform art. 10 alin. (1) Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri.

Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Aprecierea instanței

La 07.04.2022, OCN „Creditbun” SRL a încheiat cu Guțu Elena, contractul de credit nr. 22SC3239, prin care reclamanta a acordat ultimei împrumut în sumă de 3 000 lei, iar împrumutatul s-a obligat să ramburseze împrumutul și să achite dobânda aferentă împrumutului pentru folosirea acestuia, împrumutul fiind acordat pentru o perioadă de 6 luni, data scadenței fiind 07.10.2022, debitorul urmând de a întoarce în total suma de 5 842, 15 lei.

Prin ordinul de eliberare nr. AC68C9EF-1EH3-4 din 07.04.2022, se confirmă că Guțu Elena a primit de la OCN „Creitbun” SRL suma împrumutului în mărime de 3 000 lei (f.d.15).

Anterior, la 21.10.2021, între „Creditbun” SRL, în calitate de „cedent” şi ÎM „Incaso” SRL, în calitate de „cesionar”, a fost încheiat contractul de cesiune a creanțelor nr. 2213/742574. Din pct. 1.1 al contractului sus-menționat rezidă că „Obiectul prezentului contract constă în cedarea de către Cedent în favoarea Cesionarului a dreptului de creanță asupra debitorilor săi care apar în rezultatul creditării de către Cedent, în condițiile prezentului Contract, în următoarele circumstanțe: Cedentul va cesiona creanțele care vor apărea în viitor și care vor satisface exigențele din prezentul Contract. Cesionarul va prelua și va plăti prețul cesiunii conform prezentului Contract”.

Prin actul de primire predare nr. 220914110748 la anexa nr. 2213/42574 din 21.10.2021 la Contractul de cesiune, s-a cesionat de către OCN „Creditbun” SRL şi, respectiv, s-a preluat de ÎM „Incaso” SRL, creanța debitorului Guțu Elena (f.d. 27).

Potrivit notificării nr. 202209050911 din 05.09.2022, reclamanta ÎM „Incaso” SRL a somat pârâtei Guțu Elena despre necesitatea stingerii datoriei acumulate și urmările care pot surveni, potrivit contractului, în cazul neexecutării obligațiilor asumate. Notificarea expediată în adresa pârâtei Guțu Elena, nu a fost recepționată, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei.

Enumerând circumstanțele de fapt, judecătorul relevă că potrivit art. 1242 alin. (1)-(3) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date. Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Până la proba contrară, împrumutul care are ca obiect o sumă de bani se prezumă a fi cu titlu oneros, cu excepţia cazului în care ambele părţi sunt persoane fizice care nu au calitatea de profesionist.

Conform art. 1247 alin. (1) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobînzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluţiunea împrumutului, iar conform art. 1248 alin. (1), (2) Cod civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispoziţiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut şi a dobînzii aferente în condiţiile stabilite la art. 864 alin. (2) şi (4).

Prin urmare judecătorul atestă că, la 07.04.2022, între „Creditbun” SRL şi Guțu Elena a fost încheiat contractul de credit nr. 22SC3239, prin care a fost acordat cu împrumut suma de 3 000 lei pe un termen de 6 luni.

Tot aici, judecătorul accentuează că, la 21.10.2021, între „Creditbun” SRL, în calitate de „cedent” şi ÎM „Incaso” SRL, în calitate de „cesionar”, a fost încheiat

contractul de cesiune a creanțelor nr. 2213/742574, prin care cedentul a cesionat creanțe în faza prejudiciară, iar Cesionarul a preluat toate drepturile de creanță ale Cedentului, împreună cu drepturile de garanție și alte drepturi accesorii acesteia, care rezultă din contractele de creditare încheiate de către Cedent cu clienții săi și care au datorii neachitate față de Cedent, inclusiv drepturile prezente și/sau viitoare legate de recuperare a creanței și/sau a dobânzilor, comisioanelor și/sau a penalităților contractuale și/sau în baza legii.

Art. 823 alin. (1) Cod civil prevede că o creanţă transmisibilă şi sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terţ (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanţă, dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior.

Raportul obligațional este o structură complexă, compusă din mai multe elemente: subiectele, obiectul, conținutul şi sancțiunea. Există raporturi juridice care se nasc şi se sting simultan, însă există şi numeroase raporturi juridice a căror existență se perpetuează în timp. Ori elementele raportului juridic nu trebuie neapărat să rămână neschimbate temporal fiind posibilă modificarea lor. Suma acestora reprezintă dinamica obligaţiilor, ce constituie toate modificările care intervin în ființa obligațiilor fără a avea ca efect stingerea lor în mod definitiv şi ireversibil. Dinamica obligațiilor se realizează prin transmiterea şi transformarea lor.

La caz, transmiterea este o operațiune juridică prin care, dreptul de creanță sau datoria din conținutul unui raport obligațional se transmite de la una dintre părţi la o terţă persoană.

Această transmisiune nu afectează existența obligației, ea continuă să existe în patrimoniul dobânditorului aşa cum exista în patrimoniul transmițătorului la momentul realizării operațiunii. Celelalte elemente ale raportului rămân neschimbate în urma transmisiunii. Astfel, legiuitorul a prevăzut posibilitatea cedării unui drept dintru-un raport juridic obligațional, dar cu anumite condiții. În primul rînd, evident, trebuie să existe o creanță, care să fie certă și lichidă.

Potrivit art. 823 Cod civil, poate fi cesionată de titular doar o creanţă transmisibilă şi sesizabilă. Dreptul este sesizabil atunci când poate fi urmărit şi executat silit şi dimpotrivă, este insesizabil bunul sau dreptul care nu poate fi urmărit şi executat silit.

Din momentul realizării cesiunii, cesionarul substituie creditorul originar (cedentul) în cadrul raportului obligaţional, devenind noul creditor. Cedentul are obligaţia de a remite toate actele în legătură cu dreptul său de creanţă (cum ar fi spre exemplu, înscrisul constatator al creanţei).

Art. 827 alin. (1) și (2) Cod civil tranșant prevede că drepturile de creanţă se transmit cesionarului aşa cum există în momentul transmiterii. O dată cu cesiunea creanţei, asupra cesionarului trec garanţiile şi alte drepturi accesorii.

La caz, judecătorul conchide că aceste condiții esențiale nu au fost respectate pentru că prin prisma normei enunţate, se constată că creanța pentru a fi cesionată, trebuie să existe realmente la momentul cesionării şi să fie sesizabilă, adică să existe la momentul cesiunii astfel încât să poată fi dedusă, urmărită şi executată silit (inițial, în octombrie 2021, adică în momentul cesiunii, SRL „Creditbun” indubitabil nu avea dreptul de a cere ceva de la pârâtă).

Drept urmare, prin interpretarea sistemică a normelor legale relevante, se va nota că cesionarul nu poate primi de la cedent mai multe drepturi sau alte drepturi decât cele pe care le avea. De asemenea, el dobândește drepturile de creanţă în starea în care se găseau ele în patrimoniul cedentului în momentul cesiunii.

Astfel, judecătorul reține că, în speță, contractul de cesiune a creanţei datează cu 21.10.2021, adică a fost încheiat anterior semnării convenției de împrumut (07.04.2022). Deci, rezultă neechivoc că la data încheierii contractului de cesiune nr.2213/742574, SRL „Creditbun” nu avea absolut nici o creanţă valabilă faţă de Guțu Elena.

Cu alte cuvinte, dreptul de creanță transmis prin cesiune era insesizabil, or prevedea o obligație inexistentă, deci care nu putea fi transmisă în sensul prevederilor art. 823 Cod civil (la caz, părțile urmau să opereze cu drepturile litigioase și nu cu cesiune de creanță).

În concluzie, reieșind din cele sus-enumerate, anume din circumstanța că împrumutătoarea SRL „Creditbun” la data semnării contractului de cesiune nu deţinea nicio creanţă valabilă, transmisibilă şi sesizabilă faţă de Guțu Elena, având în vedere că prin lege este prohibită procedura de cesionare a unor creanțe inexistente și astfel ÎM „Incaso” SRL nu deține dreptul de a se substitui în drepturile împrumutătorului, judecătorul conchide că întru evitarea admiterii unei soluții arbitrare și neîntemeiate, acțiunea cu privire la încasarea datoriei, derivată din contractul de împrumut nr. 22SC3239 din 07.04.2022, urmează a fi respinsă integral.

Cheltuielile de judecată.

În partea pretenției privind încasarea cheltuielilor de judecată, judecătorul reține că, conform art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Subsecvent, judecătorul remarcă că respingerea pretenției de bază (încasarea datoriei), are drept consecință și respingerea pretenției cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 270 lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 500 lei, în corespundere cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată.

Respectiv, din norma indicată, emiterea unei hotărîri de respingere integrală a acțiunii, decade pârâta Guțu Elena, din obligația de a compensa reclamantei cheltuielile de judecare a pricinii.

În conformitate cu prevederile art. 82,94, 236 – 241, 276^2 – 276^4 Cod de procedură civilă, judecătorul,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge ca neîntemeiată de chemare în judecată înaintată de ÎM „Incaso” SRL împotriva lui Guțu Elena, privind încasarea datoriei şi cheltuielile de judecată.

Hotărîrea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 (treizeci) zile, prin intermediul judecătoriei Orhei, sediul Rezina.

Judecător / semnătura / Veronica Cuculescu

Copia corespunde originalului
Judecător Veronica Cuculescu